

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utóza 47. és 49. szám.

Egy lehetetlen királyné.

Az új százsz király és Montignoso grófnő.

György százsz király halála ismét előtérbe állította a volt trónörökös, a mostani Frigyes Ágoston király szomorú családi viszonyát. Az új király felesége a volt toszkániai hercegnő, tudvalevőleg erkölcsi botlása következtében kitiltatott az országból és mint Montignoso grófnő, távol él férjétől, csecsemő kisleánykájával, akinek már számkivetésben adott életet, pár héttel botrányos elszökése után a francia nyelvmesterével.

Ismeretes továbbá az is, hogy csakhamar észre tért a koronahercegnő, bűnbánólag bocsánatot kért levél útján férjétől, és eskü alatt biztosította őt, hogy a később haszonleső szélhámosra vedlett nyelvmesteréhez való viszonya *valóságos bűncselekményig nem fajult*; hogy magaviselete, illetve családi tüzhelyéről való titkos eltávozása, első sorban azon kiállhatatlan, az ósdi, udvari etikettből származó szekaturáknak számítandó be, amelyek alatt házasságának első órájától kezdve szenvednie kellett.

Végzetes ballépését pedig azon el-

mezavarodottságával igyekezett kimenteni, a mely akkori időben (nyolcztó- napos viselés korában) ítélőképességétől megfosztotta, miként ez hasonló állapotban levő más nőknél is gyakran tapasztalható.

A drezdai polgárság, valamint az egész ország közvéleménye határozottan a máskülönbben is általánosan kedvelt, bűnbánó koronahercegnő pártját fogta. Nyílt titok, hogy férje is, a trónörökös, aki nem szünt meg neje iránt rajongó szeretetet táplálni, kész lett volna megbocsátani mindent nejének és annak a kibékülésért való könyörgését meghallgatni. De György király rideg életfelfogásában engesztelhetetlen volt. Környezete, különösen Mathild hercegnő, a koronaherceg idősebb nővére által befolyásoltatva, véget vetett minden békéltetési kísérletnek egy, a megtévedt koronahercegnőt bélyegző manifesztumával, kitiltotta őt az országból, mindenkorra.

Már most, hogy az agg király maga is elköltözött „mindenkorra” — más világba, erős áramlat támadt a közvéleményben ismét azon irányban, hogy a népszerű fejedelmű fölmentessék interdictuma alól s visszatér-

hessen férjéhez és többi gyermekeihez, akik mindannyian sóvárogva várják, tárt karokkal fogadnák őt, miután tévedését őszintén megbánta, s szüleinek bocsánatát is rég kinyerte. Állítják, hogy az új király maga is hajlandó volna fátyolt vetni a nyomoruságos multakra. Ezt a nézetet azon igazán kissé feltűnő körülménnyel is támogatják, hogy az új király nejének legelszántabb ellensége, Mathild hercegnő, atyjának eltemetése után otthagya a drezdai udvart, és átköltözött Bécsbe, hugához, Mária Jozefa főhercegnőhöz.

Mindezeknek daczára azonban alig van kilátás arra, hogy a „Montignoso grófnő” mellett újból megnyilvánult közhangulat érvényesülhessen!

Beavatott udvari körökben ugyanis azt hangoztatják, hogy *III. Ágoston, az új király, mint férj megbocsáthat mindent, amit gyermekeinek anyja vétett a közérkölcsök követelményei ellen, de mint fejedelm és népe erkölcsének legfőbb öre, nem emelheti föl a megbotlott nőt maga mellé a trónra.* Mint uralkodó nem teheti ki trónját, királyi családját annak, hogy a többi fejedelmek

Beszélgetés a párizsi rendőrfőnökkel.

[A bécsi gyilkosokról.]

Hát bizony Kleinék pórul jártak Párisban. Még el sem helyezkedtek, még meg se melegedtek a zajos és mozgalmas Saint-Denis-utcában, még megse kezdhették azt az „új életet”, amelyről a rettenetes Francziska álmodozott . . . ellenben, néhány napi nyugtalan és bizonytalan tengődés után már menniök kellett a tömlöczbe. Szomorú sors, kegyetlen végzet! De amikor Hamard ur „megszagol” valamit, akkor aztán nincs mentség s nincs irgalom.

Hamard ur! Ő a párizsi detektiv főnöke, a rettegett Chef de Sureté. Hajdan Madridban, a legfőbb inkvizitornak lehetett afféle tekintélye, presztízse és hatalma, mint neki jelenleg Páris városában. Akinél ez ember bizonyos speciális érdekből megjelen, az menthetetlenül el van veszve. Hamard valami borzalmas fogalom, szószerszerű síkoly Párisban. Hamard valami emberfölötti lény, a régi alguazilok fájából való kérelhetetlen rendőrbiztos, romantika minden kellékével dusan felszerelve: arnyyszerű belebegése a bűntanyákra a lehető legizmo-

sabb megjelenésekkel, a spontán betöréssel és kísértetszerű feltűnédezéssel váltakozik.

Hirtelen felbukkanásának ott, ahol legkevésbé várják, amolyan fantasztikus jellege van, mint a Poe történetek egynemű alakjának, vagy a Hoffmann meséi csodadoktorának.

Máskor úgy pattan elő, mint az ördög, az éjszaka rejtelméből, csendjéből és homályából. A lénye hozzáférhetetlen, megfoghatatlan, ugyszólván sérthetetlen. Az elméje valamely amerikai pályaudvar örületes színhálózatához hasonlít — kicsinyben. A mindenféle büntények, gazságok és betyárságok elágazó és szétfutó szálai a sinpárok egyenességével és a váltoállítás lökéletességével csoportosulnak finom agyában, s a kutató gondolat végigszáguldván rajtok, sohasem téved el, de mindig elérkezik a kívánt állomáshoz. Viszont a szemek, a Hamard szemei átlátván minden kődön és minden sötétségben, varázslatos kékesöldben játszanak, afféle ritka és specifikus színárnyalat. A milyennek a teremtő természet csak a rendőrfőnöknek született embert áldja meg.

Mindeme rendkívüli tulajdonságok daczára, Hamard rendőrfőnök. ha ama bizo-

nyos speciális érdek nem vezet, igen szeretetreméltó ember, aki a Szajnaparti rendőrpalotában fölöttébb szívesen fogadott.

— Ah, Kleinék, — mondja mosolyogva — éppen most csevegtünk, nous venons de causer très gentiment, igaz, hogy egy kissé tökélytelenül, mert Klein egy szót sem tud francziául, viszont az asszony össze vissza beszél mindent, egy pár franczia szót a német szavak özönében keverve.

— Persze a nő, — mondom — mindent tud. S kétségbeesetten küzd a létért.

— Oh, ami az ő létét illeti — jegyzé meg Hamard ur csendesesen — már nem a mi dolgunk lesz . . .

— Nem, de azért Klein asszony, nem tudta ezt a letartóztatás első perczeiben. Halálos rémületét az a tévedés okozta, hogy franczia bíróság fog itélkezni fölötté. És felcsigázott a női képzelete előtt, az ismeretlen és idegen dolgok irtózatában, a guillotin megjelent!

— Ez lehet.

— S most már ugye bár csendesebb az asszony.

— Csendesebb, ezt éppen nem mondhatnám. Ő nagysága olyan temperamentu-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantí czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

utóvégre tán valamennyien társadalmilag „bojkottálják!” És ezen felfogásnak jogosultságát nehezen lehetne észszerűen kétségbe vonni.

Akarmilyen kevésbe vennők az udvari ettiket szabályait, nem lehet szemet hunyni azon szigorú bírálat előtt, amelyet a népek érzelme kimondott, a családi viszonyaiban megtévelyedett nőre. A közönséges polgári életben is fölötte kínos helyzetbe jutna mindenesetre az a házaspár, amely egymással szemben elnéző akarna lenni hasonló kényes esetben. Hogy és miként fogja tehát majd III. Ágoston összeegyeztethetni bűnbánó neje iránt táplált szerelmét, a trónusára és királyi kötelezettségeire való tekintetekkel, az majd megváltik idővel, tán nem is sokára. Bizonyosnak tekinthető azonban, hogy mint királynét nem fogja többé bemutatni nejét, a szász trón magasztaláról, uralkodó társainak.

—thy.

Politikai híreink.

— Október 27-én. —

Az osztrák helyzet. Körber békét kötött a csehekkel és most háborognak a németek: ez a helyzet. A mai reggeli lapok ujságolják is, hogy német küldöttség fogja felkeresni Körbert, és követelni fogja egy német tárczanélküli miniszter kinevezését is.

Mi már tegnap is jeleztük és mai is csak ismételtük, hogy németek és csehek meg is fognak egyezni és Magyarország meg fogja fizetni azokat a nagy beruházásokat, melyek árán a csehektől megvásárolták a békét. Ha gróf Tisza beszéli Bécnek az autonóm vámtarifát és esetleg a kiegyezést is, majd talán hamarosan módot házi kutya macska barátságoknak felbontására.

A román király és a zsidók. Károly román király Jassyban való tartózkodása alkalmával egy zsidó küldöttséget is fogadott, melynek vezetője dr. Burstin volt. A király átvette a küldöttség memorandumát és azután a küldöttség valamennyi tagjával beszélgetésbe bocsátkozott. Megkérdezte

mos hölgy! Amikor arról volt szó, hogy a büntény lényegét a bécsi hatóság lesz hivatalosan tárgyalni, rögtön menni akart, mondván: „Alig vártam, hogy Bécsben lehessen és tisztázhassem magamat! De miért is nem utazhatnám rögtön. Kérem, legyenek szívesek elengedni engem. Esti 8 órakor megy a vonat Bécsbe. Ezzel mehetnék haza...”

— Édes női okoskodás! És imádandó női lélek, mely a legbogosabb és legvadabb kérdéseket ilyen egyszerűen tudná elintézni. És Klein ur, ha szabad kérdeznem?

— Klein alig beszél, s elég ügyesen úgy színleli, mintha az egész ügyből egy árva szót se értene. Sokat cigarettázik és kitűnő étvágygal falatozik, ez minden.

— Mindenesetre ugye bár, elsőrendű naivság volt e népektől Párisba menekülni! Párisba ahol Hamard ur rendez mindent és ahol az ördögöt is felkutatják.

Hamard rendőrfőnök mosolyog. Később így folytatja:

Burstint vajjon van-e polgárjoga; a felelet az volt, hogy folyamodott érte, de nem kapta meg. Wachtel és Geller nevű nagy iparosokkal a jassyi ipar-ról beszélt és előttük is kifejezte a fölötti csodálkozását, hogy nekik nincs polgárjoguk. Megdöbbenéssel hallotta a király Juster Leo nagybirtokos ama megjegyzését, hogy ő 25 év előtt és azóta folyton folyamodott az állampolgárságért, de még mindig nem kapta meg. A király megjegyezte, — hogy ennek oka semmi esetre sem vallási okokban keresendő, hanem egészen más természetű dolgokban. Majd megkérdezte a küldöttséget, hogy mi hát a kívánságuk? A küldöttség szónoka azt mondta, hogy arra akarják megkérni, hogy támogassa a kormány-nál évtizedes kérelmüket, hogy hitközségüket ismerje el a hatóság, mert most iskoláik, kórházaik és egyéb intézményeik csak megtüretnek és bármikor megszüntethetők, illetve feloszthatók. A kérdés — mond a király — mindenesetre nehéz; kormányom már foglalkozott a kérdéssel és valami fog történni.

Uj magyar nemeselek. A király Gödöllőn e hó 23-án két legfelsőbb kéziratral a „Hoffmann S. és V.” budapesti szállítási cég tulajdonosainak, Hoffmann Sámuelnek és Hoffmann Vilmosnak, valamint törvényes utódaiknak, a közgazdaság terén szerzett érdemeik elismeréséül, a magyar nemességet „vágúj helyi” előnévvel díjmentesen adományozta.

Uj miniszteri osztálytanácsosok. A király dr. Bosnyák Zoltán belügyminiszteri titkárát osztálytanácsossá nevezte ki. Bosnyák mint drámaíró is feltűnt.

Országgyűlés.

(Budapest, október 27.)

A mai ülésen folytatták a provizórium vitát. Kossuth Ferenc pedig egy indítványt jegyzett be, az orosz-japán háborúban előfordult megszállás meggátolása dolgában. Az indítványt majd annak idején tűzik napirendre.

Részletes tudósításunk ez.

Elnök: **Feilitzsch** Arthur báró.

— Nekünk is volt hajdan effajta dolgunk — a Goeffe ügy. Egy dúsgazdag közjegyzőt fényes nappal meggyilkoltak és aztán darabokra vágva egy nagy máhába raktak. A tettesek nyomát egész Amerikáig követték és ott fogták el őket. Az embert kivégezték a nő Gabrielle Bompard kiasszonyt husz esztendei fegyházra ítélték és tizenöt esztendei raboskodás után, a múlt esztendőben már kiszabadult...

— Ez vigasztaló gondolat lehet — jegyzém meg — Braun Franciskára nézve.

— Oly talán nem!...

— Csakugyan nem, — folytatom — mert ha a galáns francziák nem is akarták megfosztani a nőt legnagyobb ékeségétől, a fejétől, viszont Ausztriában, a kötélt által való kivégzés szerencsés körülményénél fogva el lehet a dolgot intézni akképen, hogy a fej elvégre megmarad a törzsön.

— No látja, — szölt a rendőrfőnök s barátságosan bucsuzik tőlünk.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök jelenti, hogy Kossuth Ferenc az orosz-japán megszállás meggátolása tárgyában indítványt jegyzett be. Az indítványt kinyomatják és szétosztják.

A napirendre tértek át, az olasz kereskedelmi provizóriumról szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására, már mint a részletes vitára.

Polónyi Géza az első szakaszhoz beszél. A szerződés alkotmányosság révén jött létre és tudja meg a külföld, hogy parlamenti válság esetén a nemzet az ilyen módon létrejött szerződést magára nézve nem tartja majd kötelezőnek.

Kifogásolja, hogy a szerződésen Ausztria-Magyarország szerepel és a kifejezésből még az „és” szócikát is elhagyták. Tudja meg a külföld, hogy jogilag nincs meg Magyarország és Ausztria között a vámközösség. Bamulatosan tájékozatlan a külföld és a kormány e tájékozatlansággal visszaélve becsapta Olaszországot és most be fogja csapni Németországot is. Nem lévén vám-szövetség, nem volt olyan egységes vámterület sem, a melyre külügyi kormányunk kereskedelmi szerződést köthetett volna.

Egy német illusztrált lapot tesz le a Ház asztalára. Ez a lap Körber dr. osztrák-magyar miniszterelnököt mutatja be dolgozószobájában. És ne csodálkozzunk, hogy külföldön osztrák-magyar miniszterelnöknek tudják Körbert, a mikor a magyar parlament a most szönyegen fekvő szerződésben elfogadja az osztrák-magyar kifejezést. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Perczel Dezső vette át az elnöklést és megjelelt a teremben **Apponyi Albert** gr. is.

Polónyi Géza folytatja, hogy Tisza István gróf megtámogatta Körbert az ország törvényeinek kijátszásával és a többség támogatja, mert fél a választásoktól.

Soha mi előnyös szerződést Ausztriával kötni nem fogunk, mert odaát tudják, hogy a magyar kormány mindég van olyan többsége, a mely mindent megszavazni kész. Ez a párt mindenben csalódott: a nemzetben is, a többségben is és a király szavában is. A szakaszt nem fogadja el. (Éljenzés a baloldalon.)

Perczel Dezső megjegyzi az utóbbi kifejezésekre, hogy ezek itt nem használatosak. (Zaj a baloldalon.) Kubik Bélát rendretusítja.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy ezzel a szerződéssel az érdekeltek nagyon is megvannak elégedve. Az olyan modor, a melyben Polónyi mutatkozik be, csak elkeseredést szülhet. Tulajdonképpen pedig Polónyi törvényesítéséről akarja a külföldet fölvilágosítani. Sajnálatos dologra vállalkozik Polónyi. Ezt nem tartja hazafiasnak.

Polónyi Géza: Rendeletekkel kormányozni hazafias dolog ugye?

Hieronymi Károly: Azok az államok, a melyek velünk szerződnek, ismerik államjogi viszonyunkat és azért Polónyi felvilágosítására nem szorulnak. Ha Magyarország tényleg akarja az önálló vámterületet, ha többsége van erre, akkor meg is csinálja, kerülő utak ehhez nem szükségesek és nem is volnának méltók a magyar parlamenthez. Ha pedig a külföldi államjogi viszonyokról akar fölvilágosítást, nem fordul Polónyihoz, a ki nem átalotta itt egy karikatúra-lapot bemutatni arra, miképp gondolkozik a külföld a mi közjogi helyzetünkről. Szólok nem is tartotta érdemesnek, hogy ebbe a lapba beletekintsen. Az indítvány elvetését kéri és a szakasz változatlan elfogadását. (Helyeslés a jobboldalon.)

Polónyi Géza félreértett szavait magyarázza. Azt mondta, nem csoda, ha a külföld Körbert teszi meg a mi kormányelnökünké, a mikor ebben a szerződésben mint Ausztria-Magyarország szerepelünk.

Elnök a Ház a szemben.

Polónyi Albe szövegére parlamentgen magár

Tisza sem gond a szöveg úgy áll, nek, ez ar nem fogad

Polón gaszkodna

Tisza dolgot és sal döntö

Rakó vazással

Elnö sines jogf Szec szintén til

Tisza hoz. Szár ajkára, ha történné

Visc szavazás

Elnö Tisza csak egys kezdésnél esetben a

App felfogása vita nem szólal fel

Kos és Rakov fejtegetés

Az indítvány helyett A De a töb

Ez szóló tör Ferenc nap foly

Vár Ne jos cseg gyarosít

Az dumegy delte a Mindké

Egy Eg ujság, a magyar vetkező főispán ellen.

A megjele ban" c látott n nekünk főispán. A kölcsi l vezető sáról e társada pánnak

Vita a szavazás megejtése felől.

Elnök felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a szakaszt Visontai indítványával szemben.

Polónyi Géza, Rakovszky István, Apponyi Albert és Thaly Kálmán a szerződés szövegére külön szavazást akarnak, mert a parlamentnek joga volna a szerződés szövegén magán is változtatni.

Tisza István gróf szerint a Házelnök sem gondolhatja másképp a dolgot, minthogy a szövegen változtatni lehet. De a dolog úgy áll, hogy ha stiláris módosítás történék, ez annyit jelentene, hogy a szerződést nem fogadja el a Ház.

Polónyi Géza és Kossuth Ferencz ragaszkodnak a külön szavazáshoz.

Tisza István gróf formalitásnak véli a dolgot és kéri a Házat, hogy egy szavazással döntsön a dologon.

Rakovszky István ellenzi az egy szavazással való döntést.

Elnök szerint az egyszeri szavazásban sincs jogfosztás.

Szederkényi Nándor, Krasznay Ferencz szintén tiltakoznak az en-blok szavazás ellen.

Tisza István ragaszkodik álláspontjához. Szánalmas mosolyt csalna a külföld ajkára, ha most itt megokolatlan kísérletek történének a szöveg módosítására.

Visontai Soma indítványa felett való szavazás elhalasztását kéri.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Tisza kijelenti, hogy egy szakasznál csak egyszer van vitának helye, minden bekezdésnél nem lehet új vitát kezdeni. Ezen esetben azonban nincs ellenvetése.

Apponyi Albert gróf tiltakozik **Tisza** felfogása ellen, mert a bekezdések szerinti vita nem ellenkezik a házszabályokkal. Azért szólal fel, nehogy precedenst képezzen.

Kossuth Ferencz, Szederkényi Nándor és **Rakovszky István** csatlakoznak Apponyi fejtegetéséhez.

Az utolsó szakasznál **Kossuth** Ferencz indítványozza, hogy Ausztria Magyarország helyett Ausztria és Magyarország tétessék. De a többség leszavazta.

Ezután a Ház a Rábaszabályozásról szóló törvényjavaslatot kezdte tárgyalni. **Heltai** Ferencz előadó tartotta meg beszédét. Holnap folytatják.

Vármegyénk és vidéke.

Névmagyarosítás. Schlesinger Lajos csegei lakos és családja Szigeti-re magyarosította a nevét.

Az utadó és ebadó hajtása. Hajdumegye alispánja szigorúan elrendelte az utadó és ebadó behajtását. Mindkét adó nemel nagy a hátralék.

Egy magyar főispán ellen.

Amerikai támadás.

Egy New-Yorkban megjelenő közös újság, amely Ausztria dicséretét németül, a magyar föld ócsárlását magyarul végzi a következő támadást intézi egyik legtevékenyebb főispánunk, Lukács György békési főispán ellen.

A Budapesti Hirlapnak szeptember 27. megjelent számában „Apponyi New-Yorkban” cím alatt egy new-yorki közlemény látott napvilágot, amelynek szerzője, mint nekünk hazulról írják, Lukács György békési főispán.

Az újságíró főispán jóizlésére és erkölcsi komolyságára vall, ha egy budapesti vezető lapnak Amerikában való tartózkodásáról egyébbel nem tud beszámolni, csak társadalmi pletykával. És az újságíró főispánnak igazságszeretetéről tesz tanuságot

az a cikk, mely oly dolgot tartalmaz amelyekről a főispán kell hogy tudta legyen, mikép nem igazak. És a főispán ur az ő tag becsületéről tesz tanuságot, a mikor cikkében egekig magasztal oly egyéneket, a kik részben jóra való emberek, de jelentéktelenek, részben pedig rovott előéletű egyének, még pedig oly módon, hogy arról a főispánnak is kellett tudomással bírnia. A főispán urnak tudnia kell, hogy odahaza egy ember, a ki a nepotizmus törvényénél fogva itt álláshoz jutott, öngyilkosságot kísérelt meg, hogy viselt dolgairól elterelje a közfigyelmet s hogy itt miután éveken át csavargott, a rokonság hivatalba segítette őt s hogy hivataloskodása alatt számtalanszor telte meg a rendőrség kocsiján az önkéntelen utat a játékbarlangokból a rendőrségre.

Nekünk persze ehhez semmi közünk s teljesen a főispán tetszésére bizzuk, hogy kivel akar társalogni s kit akar magához hasonló embernek tekinteni.

Jóizület kaczagtunk volna a levelező főispán cikkén, különben azonban alig méltattuk volna figyelemre, ha két dolgot, mivel a cikk a Budapesti Hirlapban jelent meg, visszautasítanunk nem kellene.

A cikkíró főispán ugyanis azt hazudja, hogy a politikai pártok, klubok meghívták Apponyit és a delegátusokat, hogy megjelenésükből politikai tőkét kovácsoljanak.

Nos, főispán ur, New-York városában csakis a magyar republikánus klub létezik s ez nemcsak hogy meg nem hívta Apponyit vagy a delegátusokat, hanem épen, mivel politikai klub, még a delegátusok tiszteletére rendezett ünnepeken sem vett részt, dacára annak, hogy a rendező bizottság vezető szerepet akart neki az ünnepeken biztosítani.

A főispán ur légből kapott állítása csak újból meggyőz bennünket arról, hogy az az áldott magyar nép mily kezeknek van odahaza kiszolgáltatva, a hol a hivatalos körökben az önkényt, a hazugságot, a félrevezetést tekintik irányt adó elvül.

A főispán azt is fölemlíti cikkében, hogy „a német hajóstársaságok is meglepték egy nyílt levéllel Apponyit s hogy a nyílt levél írója „valami” Singer Mihály.”

Mi nem hisszük, hogy Singer Mihály doktor, a jeles publicista és áldozatkész férfiú, megértődnék azon, hogy Lukács György főispán „valami”-nek nézi őt. Mi úgy tudjuk, hogy nem minden főispánt lehet és szabad „valami”-nek tekinteni. De nagyon ostobának nézi a főispán a német hajóstársaságokat, ha azt hiszi, hogy ezek Apponyitól várják a rájuk nézve mindenesetre káros helyzet megjavítását. S nagyon komolynak mutatkozott a főispán ur, a mikor azt hiszi, hogy egy ember véreinek dolgában csak akkor szólalhat fel, ha idegen üzleti intézetek azért megfizetik őt. És a főispán alaposágáról tesz tanuságot, hogy a 24 oldalra terjedő röpiratból, mely komoly panaszokat tárgyal komoly és meleg hangon, egyebet sem bírt a magyar kormányférfiú kiböngészni, csak a Cunard vonal ellen intézett támadást. Ugy látszik, hogy az faj a magyar hivatalos köröknek leginkább, hogy mi amerikai magyarok hamar felfedeztük a hitvány merényletet, melyet a Cunard szerződés dolgában a magyarok ellen elkövettek.

Szánandó az az ország, amelyben ilyen felfogású emberek tartják kezükben a kormányrudat és amerikai honfitársaink boldognak vallhatják magukat, hogy abból a légkörből kiszabadultak. Az amerikai magyar, aki szeretettel függ szülőhazáján, amely egy derék életerős nemzetnek virágos kertje lehetne, megvetéssel fordul el azoktól a vezető emberektől, akiknek utja csakis mosarakon vezet által.

Mi az újság?

— Október 27.

Rendkívüli konvent ülés. Ma délelőtt a Lónyay-utcai ev. ref. főgimnázium dísztermében a november hó 10-én összeülő országos zsinat előkészítésére hivattott rendki vüli konvent ült össze. A konvent ülésen Kun Bertalan püspök és Bánffy Dezső baró egyházkerületi főgondnok elnökölt.

Eduárd király és a magyar gróf. Eduárd angol király Festetich Tasziló grófot legutóbb a Viktória renddel tüntette ki. Tizenkét év előtt a magyar gróf és a mostani angol király igen jó barátok voltak és nem egy éjszakát poharaztak végig a Nemzeti Kaszinóban is . . . A feszültség akkor következett be, midőn az akkor még welszi herczeg Hirsch bárót, a főbitelezőjét is magával akarta vinni a magyar gróf keszthelyi birtokára, ámde Festetich határozottan vonakodott fogadni a bárót és mert a walesi herczeg nem vihette akaratát keresztül, maga is távol maradt a vadászattól. Legutóbb azonban megváltozott az angol király és a magyar mágnás közötti feszes viszony és a helyreállott jóbarátság eredménye a most adományozott magas kitüntetés.

Orosz követ — magyar cigány. Előkelő vendége volt a napokban Now-Yorkban a Boulevard kávéháznak. Cassini gróf orosz követ akart egy kis időre gondjaitól szabadulni és bor mellett töltött egy pár órát a kávéházban. Az orosz követnek valószínűleg sikerült a terve, mert nagyon jókedvűen hagyta el a vig helyiséget.

Csendőr és a fiatal menyecske. Nagytopolovecz falu egyik parasztházában vig lakodalom volt, amelyre igen sok vendég sereglett össze. Köztük volt Ruszalin János lukareczi pasasztgazda és ennek fiatal felesége is. Ott volt a helyszínen Kovács József őrsvezető és Faragó András csendőrből álló őrjárat is. Faragó csendőr belevegült a táncolók közé és szemet vetett az egyik fiatal menyecske, Ruszalin János feleségére. Ugylátszik hamar megértették egymást, mert az asszony nemsokára eltűnt a táncolók közül . . . A férjnek gyanus volt az asszony hirtelen eltűnése és keresés közben egy szomszédos parasztházban együtt találta feleségét Faragó csendőrrrel. Egy hatalmas dorongot keresett, s azzal támadt neki felesége csábítójának. Egyszer fejbe is börtintotta a csendőrt, aki, hogy a válságos helyzetben életet megmentse, a feldőhődt férj felé sujtott kardjával, s kezefején oly súlyos szurást ejtett rajta, hogy Ruszalin rögtön összeesett. A férjet azonnal apolás alá vették. Sérülése súlyos ugyan, de nem életveszélyes. A csendőr ellen pedig megtették a feljelentést, s a temesvári szárnyparancsnokság ügyében szigorú vizsgálatot indított.

Kétszáz ezer koronás adomány.

[Eszterházy herczeg ajándéka.]

Herczeg Eszterházy Miklós nagy ur, igen nagy ur. A dominiuma kerek négyszáz ezer hold s ládájában pénz egy bögre — legalább is. Hogy boldogságából semmi se hiányozzék : herczeg . . .

Herczeg Eszterházy azonban egyébképpen is kimutatta uri voltát. Építte-

tett óvodát és leányiskolát, nem egyet, de mindenikből négyet s azonkívül belenyult a pénzes bögrébe sok ezer korona erejéig. Csöndben, zajtalanul ünnepi lármá hijján.

Ezt a ténykedést nem tudjuk bizonyos jól eső érzés nélkül szemlélni, már csak azért sem, mert pl. mehetett volna ezzel a pénzzel Bécsbe, a löversenyre s elkölthette volna pénztét ott. Nem jobban, de urasabban s ami a fő: Bécsben.

S lám az esetet így is mérlegelik, mert a közoktatásügyi miniszter herczeg Eszterháznak megveregette a vállát egy kis elismerés kíséretében, ha nem uri is, de derék cselekedet.

A hivatalos lap jelenti ugyanis: A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter herczeg Eszterházy Miklósnak, aki 1. Süttörön 140,000 korona költséggel rk. jellegű kisdévodát és leányiskolát építtetett és annak fentartását is biztosította; 2. a fertőszentmiklósi rk. iskolának kibővítésére 36,000 koronát adományozott; 3. a németkereszturi rk. kisdévodára és leányiskola létesítéséhez 15,000 korona adománnyal járult; 4. a széplaki rk. elemi fiu és leányiskola céljaira ingyen telket és az iskola felépítéséhez 20,000 korona összeget ajándékozott, elismerését és köszönetét nyilvánította.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 32. Bérlet 24 ik szám (C)
Debreczen, péntek, 1904. október 28 án:

Hofmann meséi.

Fanasztikus opera 4 felvonásban. Irta: Jules Barbier. Zenéjét szerette: Offenbach.

Személyek: Hoffmann, meseíró — Karacs Imre, Lindorf, tanácsos — Mezei Andor, András, Stella szolgálja — Krémer Jenő, Miklós, Hoffmann barátja — Krémerné Lili, Olympia, leánya — Sugár Aranka, Crespel — Szilágyi Aladár, Fantom, szellem — Rományi Mária, A muzsa — Püspöki Rózi.

Holnap, szombaton, október hó 29-én, bérlet 25-ik szám „A” — először:

Fra Girolamo.

A gróf Teleki alapítványból 100 arany pályadíjjal jutalmazott tragédia 5 felvonásban. Irta: Somló Sándor.

Beteg színművész. Faragó Ödön, a színtársulat tagja beteg.

Kis történetek. Sebestyén Géza népszerű színművészünk — tudvalevőleg — az eljegyzéseknél nem vitte tovább. Még mindig agglegény és, mint ilyen, faggatóra vett egy éret, nem bor, hanem sör-barát csilládpát a Dréher-ben.

— Azután, mondja kérem, van valami jó oldala a családi életnek? tevé föl kérdését Géza.

A férj: — (előbb szomorú, Frimm in

tézetbeli prima hülyült ábrázattal hallgat, majd rekedten felmordul!) Pinczér! Még egy krigli sört...

Mielőtt Debreczenbe jött volna a Makótársulata, más nyári állomás hiányában, a legnagyobb faluba, Orosházára is betévedtek. Orosházán sem azelőtt, sem azóta nem fordult meg ilyen előkelő, nagy színtársulat, csupán atéle kóbor Ripacsok! Azért némileg érthető is, hogy midőn az orosházi gyerek a kisajtóból megpislantotta a vasutól kocsin, talyigán, gyalogszerrel a városba igyekvő színészeket, így kurjantott be:

— Étes anyám! Hamar szedje össze a ruhákat... Meggyűttek a színészek...

Színházi élvezet. A férj: „Hogy mulattál a színházban édesem?”

Felésege: „Pompásan, mondhatom. Elöttem ült egy hölgy, akinek mesésen szép csipkés gallérja volt, meghorgoltam sutytyomban a mintáját.”

Színházi értesítések. Szombaton kerül először színre Somló Sándor pályadíjnyertes tragédiája, a „Fra Girolamo.” A tragédiában részt vesz az egész drámai személyzet. — Vasárnap este lesz a premijere Beöthy László 3 felvonásos bohózatának, melynek a címe „Fölösleges férjek.”

Egyházak és iskolák.

Bocskay István emlékének ünneplése.

[A bécsi béke 300 éves fordulójával kapcsolatban.]
— Október 27. —

A reformátusok egyetemes konventjének e hó 27-én, azaz ma kezdődött gyűlése elé az országos református tanáregyesület nagyjelentőségű ügyben tett fölterjesztést. Idejekorán megállapodást és intézkedést kíván abban az irányban, hogy 1906. június 28 án a bécsi béke 300 éves fordulójára a protestánsok részéről országosan megünnepelessék.

A tanáregyesület fölterjesztése a következő:

Főtiszt. és Méltóságos Egyetemes Konvent!

A nemsokára elkövetkező 1906-ik év június hó 28-ik napja nevezetes fordulópontot fog jelölni a hazai protestantizmus történetében. Ekkor lesz u. i. 300 esztendeje az első bécsi béke megkötésének. Tudjuk, hogy e békekötés cikkelyeiben, melyeket az 1608-ik évi pozsonyi országgyűlés törvénybe iktatott, a magyar protestáns egyház vallás-szabadságának alapjai és biztosítékai vannak lerakva s egyszersmind önkormányzati jogainknak is legelső törvényes elismerését a bécsi béke pontjain nyugvó 1608-iki koronázás e ötti törvény I. cikkelyében találjuk. A bécsi béke tehát a hazai protestáns egyház életében korszakos jelentőségű s annak kivívója, a hős Bocskay István fejedelem nemcsak a magyar protestantizmusnak, hanem egész hazai történelmünknek egyik legkimagaslóbb, legfényesebb alakja.

Az országos református tanáregyesület mély hálaérzettel a múlt eme nagy eseménye és kiváló alakjai iránt, de egyúttal örömteljes lelkesedéssel gondolva a korszakalkotó esemény közelgő 300 éves fordulójára, ez évi május hó 25-én Pápán tartott közgyűlésén — tekintettel arra, hogy a nagy történelmi események emlékeit felújítani és a kimagasló alakok életét példaképpé állítani

a tanulóifjúság elé, az iskolának egyik igen fontos feladata, — kimondotta, hogy az 1906-ik év június 28-ik napját, mint a Bocskai féle szabadságharc nagy eredményének, a bécsi béke megkötésének 300 éves fordulóját hazai közép- és főiskoláinkban országos jellegű s nagyszabású ünnepé kívánja tételni, aminthogy — kétségkívül — öröm- és hálaünnepé lesz e nap a Magyarországon területén levő valamennyi református gyülekezetnek is.

Teljes tisztelettel kérjük ennélfogva az országos református tanáregyesület nevében és megbízásából a Főtiszteletű és Méltóságos Egyetemes Konventet: méltóztassék a hazai összes református közép- és főiskolákban az 1906. évi június hó 28-ik napjának, a bécsi béke és Bocskai István emlékére leendő megünneplését illetőleg már most rendelkezni, hogy tanintézetünk előjárói és tanárai a fontos évfordulóhoz méltó ünnepélyek előkészítésére kellő időt nyerjenek.

A Főtiszteletű és Méltóságos Egyetemes Konventnek vagyunk

Debreczen, 1904. szeptember 24.

alázatos szolgálói:

S. Szabó József

Dóczi Imre

az országos református tanáregyesület főjegyzője.

az országos református tanáregyesület elnöke.

UJDONSÁGOK.

Theologusok és tanító képezdészek.

— Érdekes hír a kollégiumból. —

Egy érdekes hírt közlünk itt a kollégiumból. Érdekesnek jelezzük ezt a hírt azért, mert ez esetben az ifjúság több körültekintéssel, az időt megértő érzéssel járt el, mint csak néhány nap előtt a zsinati képviselőket igazoló bizottság, a mely bizottság tudvalevőleg — Simon Károly zsinatiképviselőséget törlésbe hozandónak véleményezi azért, mert Simon Károly csak tanító, csak tanítói oklevéllel szolgálja egyházát és a közeletet jó 30 esztendő óta.

Nagyon érdekes tehát és a szüklátkörű vaskalaposoknak is némileg okulásra szolgálhat az itt következő hír, a melyet az időkváltozását átértő derék theologus ifjúság köréből vettünk és mely szószerint így hangzik:

Szép határozatot hozott legutóbbi gyűlésében a Hittanszaki Önképző Társulat. Nevezetesen: fölhipta a tanító-képezde ifjúságát arra, hogy vegyen részt belmissioi munkásságában, csatlakozzék a csapókerthi és homokkerthi istenitiszteletek megtartásában hozzá.

Vajon kell-e ehhez komentár? Ime! a theologus ifjúság megértette azt, hogy neki, a jövő papságának munkatársa lesz ugyancsak annak a jövőnek tanítói kara! Megértette, hogy most, a mikor oly sok ellenség támadja az egyházat, a mikor a hivek alsóbb rétegeiben a secták rohamos terjedése, a vallást is nullifikáló szocializmus mind nagyobb és nagyobb térfoglalása, a felsőbb körökben a vallási közöny ijjesztő elharapódzása s ezen kívül is ezer veszély fenyegeti az egyházat, mely a Krisztusé, melynek ők is buzgó gyermekei: nem szabad annak védelmében kiaknázatlanul hagyni egyetlen egy erőforrást sem.

Nagy hire van már! a GERŐ áruházának, hogy ott a legjobb minőségű férfi-, fiu- és gyermek ruhát a legolcsóbban lehet beszerezni.

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz. a Dréher sörösarnok kapuja mellett (az „Emke“ kávéházzal szemben.)

Es ez az, amely zalom tá mely a dik! Err ennek a ezélozza fenti hat

Vajha tanítóké kesedéss most is, Vajha sz szóhoz:

De arról gy ságunk egyháza, mint th

Évsz eltüntet van, a el kell állapotb sen egy tettől á téssel d hazáért mindny

Az keres JÓ mán Mil tek. La Szekeres kis bére volt.

A k fekszik czoló-sz

Mé fiu. Az dányival gatták k nyult, h a fegyve fegyver

La ból és nyakszi

gyerek szét a reczeni bíróság ják fel.

Szal

Sz debre a kivá járt f csősé kieme bolcsl közib ihlete illető a kö

A nek e dozik tője Szab ban czen daln

És ezen erőforrások között legnagyobb az, amelyet az egymásiránti szeretet, bizalom táplál. Legtöbb sikert biztosít az, mely a vállvetett munkásságra támaszkodik! Erre van szükség künt az életben, ennek a testvéries viszonynak erősítését célozza a Hittanszaki Önképző Társulat fenti határozata.

Vajha átérzné annak indító okait a tanítóképzedei ifjuság is! Vajha oly lelkesedéssel sietne a nagy munkára már most is, mint teszik theologus ifjaink! Vajha szívvel-lelélekkel csatlakoznék a jel-szóhoz: egyesüljünk!

De mi hisszük is, mi meg vagyunk arról győződve, hogy tanítóképzedei ifjuságunk is van olyan munkás, van benne egyháza, munkatere iránt annyi szeretet, mint theologusainkban.

Évszázadok mulasztását egy nap alatt eltüntetni nem lehet. De a kezdet megvan, a megragadt fonál biztos, s annak el kell vezetnie abba a boldogságosabb állapotba, hol lelkész és tanító tökéletesen egyet értve, az egymás iránti szeretettől áthatva, közös erővel, közös ihletéssel dolgozik és küzd az egyházért, a hazáért, a magyar nemzetért, melynek mindnyájan gyermekei vagyunk.

Haláls próbálövés.

— A játék vége. —

október 27-én.

Az acsádi földön szolgáltak Szekeres József és Ladányi Sándor. Kálmán Mihály gazdálkodónál béreskedtek. Ladányi Sándor is fiatallegény, Szekeres József meg még csak 14 éves kis béres gyerek volt. . . . Mert csak volt.

A kis ostoros fiu véresen, holtan fekszik a debreczeni kórház bonczoló-szobájában, a márvány-asztalon.

Még délután vigan játszadozott a fiu. Az öregebb béres legénynyel, Ladányival a gazdájok fegyverét tisztogatták ki. És ismét végzetesen bebizonyult, hogy gyermek kézbe nem való a fegyver, mert halállal végződött a fegyverrel való játék.

Ladányi próbálövést lőtt a puskából és oly szerencsétlenül lőtt, hogy nyakszirten találta Szekereset. A kis béres gyerek nyakszirtjét halálosan roncsolta szét a lövés. Véres holttestét a debreczeni kórházba hozták és a vizsgáló bíróság közbenjöttével ma bonczolják fel.

Szabolcska, mint alkalmi költő.

— A Csokonai századéves ünnepen. —

Szabolcska Mihályt rég várja már a debreczeni művelt közönség; mert mióta a kiváló költő innét elkerült, nem sokszor járt felénk; pedig azóta érdemben és dicsőségben csak növekedett, kortársai közül kiemelkedőleg nagyot növekedett Szabolcska. És bár sok hívás után, ismét közbünk jön „a debreczeni nagyérdőnek” ihletett költője. A Szabolcska jövetelét illetőleg a Csokonai-kör — hivatalosan — a következőket jelenti:

A százados Csokonai-ünnepnek, melynek előkészítésén oly nagy gondal fáradozik a Csokonai-kör, méltó alkalmi költője lesz Szabolcska Mihály személyében. Szabolcska, a ki a debreczeni kollegiumban bontogatta szárnyait és a ki Debreczen városából szállott a költészet birodalmába, bizonyára a leghivatottabb ün-

nepi költeményben dicsőíteni az ő költő elődjét, Csokonai Vitéz Mihályt.

Szabolcskánk, bár most rendkívül elvan foglalva egy új verskötet sajtó alá rendezésével, mégis a legkészebb örömmel vállalta el a Csokonai-kör felszólítását, annyival inkább, mert a mai százados emlékünnepekre ugyanis képviselőül küldik ki a Kisfaludy-társaság és a temesvári Arany János-társaság is.

— **Néphivatal.** Magyarországon egészben új s eredeti intézményt állított a „Délvidéki nemzeti Szövetség” a köznépszolgálatába Temesvárott. A szövetség még a nyáron elhatározta, hogy a vagyontalan néposztály érdekeinek istápolására Néphivatalt állít föl, mely a munkások és cselédek szolgálati viszonyaiban, a szegény emberek iskolai és tandíjmentességi dolgaiban, adó és katonai ügyeiben, teljesen munkaképtelen szegények segélyezése ügyében, betegsegélyező és cselédpénztári ügyekben, okmányok beszerzésében, vagyontalan anyák gyermektartás iránti pereiben, vadházások törvényes házasságra lépésében díjtalan tanácssal és utbaigazítással szolgál, ott, ahol szükséges, közbenjár a hatóságoknál. A Néphivatalban a kitűzött hivatalos órák alatt az irodavezető fölveszi a panaszokat, az egyszerűbbeket nyomban szóbelileg vagy írásbelileg elintézi és azokat, a melyek szaktanulmányozást vagy utánjárást igényelnek, a Néphivatal felügyelő bizottság erre kijelölt tagjának elküldi. A felügyelő bizottság úgy van összeállítva, hogy abban minden szakmára vannak hivatott és képzett szakértők, kik önzetlen teljes odaadással képesek eljárni a szegény emberek ügyes bajos dolgaiban. A felügyelő bizottság tagjai egyébként ügyeletet is fognak végezni a Néphivatalban. Ezen érdekes hírrel kapcsolatban megjegyezzük, hogy már itt Debreczenben is tervbe vették a „Néphivatal” szervezését. Társaságunk több kitűnősége között megbeszélés tárgyát képezi.

— **Tanácsülés.** A tanács ma, pénteken délelőtt tíz órakor rendkívüli ülést tart.

— **Felülvizsgálat.** Csütörtökön délelőtt 28 katonát állt a vegyes felülvizsgáló bizottság elő. Az előállított legények közül 2 a póttartalékba tétetett, a többi szabadságoltatott.

— **Csokonai szülőházának megjelölése.** A Csokonai születését jelző emléktábla nemsokára helyet cserél, a Bethlen-utcai 3 sz. házról átköltözik a Hatvan-utcai 23 sz. épületre. A kereskedelmi és iparkamara mint tulajdonos már megadta erre a Csokonai körnek az engedélyt és az áthelyezés még a költő születés napja nov. 17 előtt végbemegy.

— **Gazdák figyelmébe.** Körösmezőn (Máramaros megye) 18 vagon anyaszéna kapható, métermázsája 8 korona. A város gazdasági hivatalában a közelebbi értesítést megkaphatják az érdeklődők.

— **A mit nem lehet keresztkötes alatt küldeni.** Egyik kolozsvári zeneműkereskedő felírt Budapestre Zipser és Kövy zenekiadókhoz, hogy a budapesti Magyar Színház jelenlegi premier-darabjának, „A szép mosóné”-nak zeneszámaint küldje meg. A levelezőlapon eképpen tette meg rendelését:

„Kérek + kötés alatt egy szép mosónét”.

A levél azonban illetéktelen basonghangzású czégnak kézbesített, a mely ilyenképpen felelt a zeneműkereskedőnek:

„Szép mosónéval nem szolgálhatok, mert éppen — sztrájkolnak”.

— **Szervező bizottsági ülés.** A szervező bizottság ma, pénteken délután 3 órakor ülést tart a főispán elnöksége alatt.

— **Békköltetés.** Az ipartestületi békköltető bizottság ma, pénteken délelőtt 10 órakor ülést tart.

— **Sikkasztó ügyvéd.** A debreczeni rendőrséghez távirat érkezett Komáromból, hogy dr. *Krstonosicz* Jenő ügyvéd a g. kel. ráciz hitközségtől 62.000 koronát sikkasztott és megszökött. A sikkasztó 42 éves, beszél a magyar nyelven kívül németül, francziául és angolul.

— **Tiszaistvánfalva.** Ezt a „kedves” hangzású nevet egy kis bacs-bodrogmegyei község fogja ezentul viselni. Jármos község kérésére engedte meg a belügyminiszter, hogy a község nevét Tiszaistvánfalvára változtassa. Ez a „kedves” név hozzon több szerencsét a talpnyaló kis községnek, mint a mennyit viselője az országnak hozott.

— **Sikkasztó mosónő.** Rubin Davidné panaszt tett Trecsén Istvánné mosónő ellen, hogy a mosásba adott 66 korona értékű fehéreneműt 14 koronáért elzalogosította. A mosónő ellen hasonló eset miatt már többen tettek feljelentést.

— **Ismét betörés.** Csütörtökre virradóra a Törö-vendéglőbe ismeretlen tettes betörést követett el. A kár mintegy 15—20 korona. A tettes a betörést ugyanoly módon követte el, mint szerdára virradóra a szomszédságban az István gözmalom kereskedésében. A tettest nyomozza a rendőrség, de felhívja rá a lakosság figyelmét is, mert a betörő este szokott elrejtőzni a házban a betörés előtt, hogy vizsgálják meg a házat kapubezárás előtt.

— **Megvette a saját malaczeit.** Még a nyáron augusztus 26-án történt, hogy Bőr Lajos debreczeni sertéskereskedőtől ellopták a malaczkokat. Két hónap telt el azóta és most Bőr egy bizonyos szoboszlói gazdától malaczkokat vásárolt. — Az az érdekes, hogy a malaczkokba a sajátjait véli felismerni. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **A „Debreczeni Kereskedő Társulat” értekezletre** hívta össze valamennyi debreczeni kereskedelmi testületet, mely értekezleten az O. M. K. E. Kereskedelmi és Iparkamara, Kereskedelmi Csarnok, Kereskedelmi iskola megbízottai együttesen tárgyalták egy létesítendő vasuti tarifa tanfolyamnak a kereskedőtársulat által felvetett eszméjét. Valamennyi kiküldött örömmel üdvözölte a nagy gyakorlati haszonnal járó vasuti tarifa-tanfolyam eszméjét és a képviselt testületek nevében támogatást ígértek a tanfolyamhoz. A kereskedő társulat ennek folytán a tanfolyamot kereskedelmi iskolája mellett létesít és november 15-én megnyitja.

— **Megverte az apósa.** Keserves panaszt emelt a rendőrségen Plezsák Sándor bádogos a felesége mostoha apja *Budai* Mihály ellen, hogy irgalmatlanul megverte. A kék-zöld foltok látható bizonyítékaikat képezték feljelentése alaposságának. A vizsgálatot megindították a felesége ellen is, mert halállal fenyegette az urát.

— **A braganzai herczegről.** A debreczeniek volt népszerű, de kényes módon letört ifju herczegről, a volt Vilmos huszár hadnagy Braganzai-herczegről hír érkezett. Életjelt adott ismét magáról. A fiatal Braganzai herczeg egyik testvérel, hat heti tartózkodásra,

Amerikába hajókázott. Hír szerint leány-nézőbe ment a király keresztfia. Valamelyik amerikai többszörös milliomos leányát akarja kezével és koronájával boldogítani. Londoni matrózkörökben visszatetszést keltett ez a hír, — ezzel fejezi be hiradását tudósítónk.

— **Razzia.** A rendőrség esütörtökről péntekre virradóra razzíát tartott a város területén. Mintegy 30 gyanus alakot fogdos tak össze hajnalig.

— **Az ijedt szerelemes.** Nagyon szenvedélyes szerelemre talált lobbani Rácz Flóra dorogi cselédlány S. Sándor házmaster iránt. A csapodár házmaster a szenvedélyes szerelmet nem viszonozta kellő hévvel, miért is a leány vitriollal és nyaka elvágásával fenyegette. A szerelmes leány, úgy látszik, be is akarta váltani a szavát, mert hajnali 4 órakor felcsengette a házmastert, ez azonban élvén a gyanupörr el, maga helyett D. János hetest küldte ki, aki majdnem megjárta. A leány kezében volt ugyanis a vitriolos üveg, amely tartalmát azonban kiöntötte, mikor látta, hogy nem az ő hűtlenje áll előtte. A szerelmes leányt az ijedt házmaster feljelentette.

— **Az eltűnt ruhák.** Tót Eszter cselédlányra bizta özvegy Kállai Jánosné leánya a ruháját, míg helyet néz magának. Mikor azonban helyet kapott, a ruháját nem találta ott. Sikasztásért feljelentette. A kára 36 korona.

— **Debreczeni birtokváltások.** Simon Imre és neje Szarka Hona veszik a pusztá nagy cserei 70. sztkvben foglalt 17 hold kaszálót Domján Lajostól 7990 koronáért. Tóth Andrásné Nemes Erzsébet veszi debreczeni 2046 sztkvben foglalt 7 hold 500 négyszögöl ondódi földet Dávid Károlyné Nemes Juliánna és Nemes Gábortól 4720 koronáért. Biró István és neje Szodrai Zsuzsanna veszik a debreczeni 3160 sztkvben foglalt 2 hold 1300 négyszögöl ondódi földet Nyilas Sára Soltsész Ferencné és társeitől 1228 koronáért. Otrókosi Végh János és neje Konez Emilia veszik a pusztá Halápi 139 és 143. sztkvckben foglalt 9 hold 852 négyszögöl kaszálót Bodnár József és neje Móríz Juliánától 6000 koronáért. Gere István és neje Balogh Juliánna veszik a pusztá paczi 29. sztkvben foglalt 17 hold 829 négyszögöl kaszálót özv. Zágonyi Sándorné Szecsei Klárától 6500 koronáért. Kozma Ferencz és neje Márton Sára veszik a debreczeni 6181. sztkvben foglalt 2 hold 1200 négyszögöl ondódi földet özv. Kántor Jánosnétól 2000 koronáért.

— **Véletlenségből meglőtte magát.** A cserei 6. sz. tanyán Fekete Zsuzsanna 10 éves leány, ki a tisztartónál szolgál, takarítás közben a hat lövetű revolverrel véletlenül meglőtte magát. A golyó a gyermek gyomrába furódott. A szerencsétlenül járt gyermeket a kórházba szállították. A vizsgálóbíró megindította a nyomozást, hogy terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenség miatt.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** A gyönyörűen, ujonan, fő városi mintára berendezett kávéházban ma pénteken este Kiss Béla teljes zenekarával hangversenyeznek. Kötönő italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodik Erős Jakab kávé.

x **Uj aranyozó folyadék,** melylyel mindenki bármit is moshatóan újjá aranyozhat, vagy ezüstözhet, 1 üveg 40 kr. **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában.

x **Sirkoszoruk Mentzénél!**

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

x **Állandó fényképképet kiállítás** minden nagyságban Mentze ujdonságok áruházában.

x **Remek képes levelező-lap kiállítás** látható **Mihály Sámuel papirkereskedésében.**

x **Mentze Henrik ujdonságok áruházában igen olcsón lehet vásárolni** szép és hasznos gyermek játékokat, czélszerű háztartási czikkeket, műiparú különlegességeket és mindenféle alkalmi ajándéktárgyakat.

x **Tárgyak aranyozásához kész aranyozó 25 kr. Mihály Sámuel papirkereskedésében.**

x **Villanylámpákhoz új töltések érkeztek** Mentze áruházába.

Lekaszálták egy ember fejét.

— A cigányok rémes rablógyilkossága. —

Kedden este 9 óra után Sternberg Lázár fugyi-vásárhelyi bérlő gépésze hazatérőben volt, mikor Nagyvárad alatt a Wolfkocsmán tul az országuton az uttest szélén egy álló felusi szekeret talált. Felmézett a kocsira s benne egy borzalmasan összevagdalt férfihulla feküdt.

Ott állott a kocsis az utszelén, tengelye beleakadva egy fába. Az uton elszórva többféle árucikk, fűszer, pamut, pipák, gyufa, kőszó, irkák és egyéb árucikkek maradványai, miket a rablógyilkosság elkövetői ott hagytak menekülésüknél. A rémes bűntény áldozata a kocsiban feküdt vérfagyasztó állapotban. Szeme kivágva, nyaka több helyen kaszával elvágva s egy lába is elvált a testétől. Ezt is levágták a gyilkosok. A hullát beszállították a rendőrség emberei éjjel Negyváradra a hullaházba s behajtottak a kocsit is a rendőrségre.

Tegnap reggel megkezdtek a nyomozást. A meggyilkolt ember Labancz János bogdán-szovárhelyi fuvaros, két gyermek atyja. Kedden a hetivására bejött gazdája feleségével: Kappel Ignácznával vásárolni. A boltosné Kurlánder és Ullmann cégénél 700 korona értékű bolti czikket vásárolt. Az árukkal megrakták a kocsit s így Kappel Ignáczné nem fért fel és szerencsésére a varád-velencei állomáson vonatra ült s úgy ment haza.

Tegnap reggel a helyszínére kiment Papoleczy Ferencz alkapitány, Pataki fogalmazó, Ember Géza vizsgálóbíró, Péter járásörmester. Megállapították, hogy a gyilkosok Szent Elek és Kiskérre való cigányok voltak, még pedig a Lakatos familia tagjai. Kik ugyanazon helyen 1894-ben rablást követtek el, ezért 3 évi fegyházat ültek. A régi Wolfi-kocsmá helyén jelenleg birkaistálló van s itt egy csordás lakik. Ennél kedden este 7—8 óra között három cigány járt s vizet kért. Egyikük e közben egy üvegből pálinkát is ivott. Midőn eltávoloztak a csordástól, ettől egy kaszát loptak el. A kasza nyelét s a pálinkás üveget Becsey örmester a helyszínén megtalálta, (a kasza pengéje hiányzik) azért is az a vizsgálat feltevése, hogy a szerencsétlen embernek, a mint a kocsin ült, hátulról **lekaszálták a fejét** s amint lezuhant a kocsiról, még **csizmáit is lehúzták s elvitték.** S feltörve a kocsin volt két ládat, a hullát visszahajtották a kocsira a gyilkosok.

A gyanúsított cigányok tegnap délutánig még nem tértek vissza falujukba. A környékbeli összes községekben csendőrrjárók keresik a gyilkosokat.

TÁVIRATOK.

Anglia oroszország ellen.

London, október 27. A felháborodás vihara még nem esendesült le. Az angol nemzet követeli, hogy mindaddig tartóztassák fel a balti hajórajt, míg Oroszország teljesen elégtételt nem ad. A lapok írják, hogy Anglia követelése nem üres szó, mert fenyegetését képes beváltani és tulerőt állítani a halti hajóraj elé és azt képes úgy megsemmisíteni, vagy pedig visszatérésre kényszeríteni.

Péttervár, október 27. Rosztdesztvenszki tengernagy jelentése megérkezett, de tartalmát titkolják. Az orosz külügyminiszter hajlandó Angliának a teljes elégtételt megadni, de a tengerészeti miniszter ellenzi ezt, mert szerinte az angol halászok is hibáztak és hozzájárultak a végzetes tévedéshez. A döntést 3 nap múlva hozzák nyilvánosságra. A hajóraj parancsnokához táviratot küldtek, hogy őrizkedjék az angol hajóktól.

London, október 27. Mint a „Daily Maile” írja, a háboru küszöbön áll. Az angol kormány csütörtök délután 5 óráig adott haladékot Oroszországnak.

Fiume, október 27. Az itt időző angol hajóraj ma parancsot kapott, hogy azonnal induljon Gibráltárba.

Vigaux, október 27. Corchelli, az Alexander III. szállító hajó parancsnoka jelenti, hogy uja közben számos bárka körülvette. A bárkák közt két naszádot is vett észre, a melyekről feléje lőttek. Erre a hadihajók közeledtek és a lövést viszonzták. A két idegen torpedónaszád közül az egyik eltűnt, a másik azonban reggelig ott maradt. — Rosztdesztvenszky élénk sajnálkozását fejezte ki, hogy angol halászok szenvedtek a tévedés miatt.

London, október 27. A külügyminiszter felszólította a kabinet tagjait. Lamsdowne külügyminiszter értesítette Benkendorft a kormány határozatáról.

Péttervár, október 27. A hulli szerencsétlenséget a tengernagy jelentése szerint tévedésnek tartja az orosz kormány, amelynek előidézéséért felelősek a hulli halászok is, mert a jelző lámpákat nem akasztották ki. A károultak kapnak kárpótlást.

Port-Artur végnapjai.

Sanghaj, október 27. Port-Artur belső városa 25-én lángokban állt. A végnapok elérkeztek. A japánok ágyuzását az oroszok már nem is képesek viszonzni.

Az új osztrák miniszterek.

Bécs, október 27. Böhmberwerk és Giovanelli lemondottak. Helyükre dr. Koselmenwet postatakarékpénztári igazgatót pénzügyminiszterré, dr. Rande Antal egyetemi tanárt tárczanélküli miniszterré nevezték ki. Buquy Ferdinánd földmívelési miniszter lett.

Törvénykezés.

Szücs Miklós előléptetése. A debreczeni törvényszék kitünő elnöke, dr. Szücs Miklós, amint a „D—n” írja, legközelebb a szegedi ítélő tábla elnökévé fog kineveztetni dr. Fabinyi Ferencz helyére, aki kuriai tanácselnök lesz. Ez a hír így nem felel meg a valóságnak, hanem a tény az, hogy dr. Szücs Miklós ítélő táblai tanácselnöki állásra van kizemelve.

Sikasztás vádja alatt. A városnál volt alkalmazásban Krasznay Ferencz, akl régi szokás szerint az átírási illetékeket

kezelte. A h
tatott el, az
Az ügyész
tással vádol
lyamán szá
merült fel.
előtt 10 ór

Furo

rás böszörn

Imre és Rá

ték a görbe

tekig feküd

ban behizon

kötölődzköd

nem fogadt

hanem 2—

pénzbirságr

Feles

debreczen

jelentette

mert ez é

nevére ir

saját neve

korona é

feleségé

tekintetbe

zeni törv

sítésért 5

Bios

István 19

kázta a m

borbély se

tul gyógyu

háza itélte

K

[Sevarez E.

Készé

1000 mázsát

Mindé

caupa tapoga

nem bir.

A teg

ban indult a

alacsonyabb,

színe. — A

után egészer

esett vissza

Az ü

golak elzárt

3 pennyel

szűrdült az

rulnak:

o

1905. á

o

1905. á

o

1905. á

1905. n

j

o

1905. s

o

1905. s

o

1905. s

o

1905. s

o

1905. s

o

1905. s

o

1905. s

o

1905. s

o

1905. s

o

1905. s

o

kezelte. A hivatalától fegyelmi uton bocsájtattott el, az ügye a törvényszék elé került. Az ügyesség 33 esetben elkövetett sikkasztással vádolta. A két napos végtárgyalás folyamán számos enyhítő és mentő körülmény merült fel. A törvényszék ma, pénteken délután 10 órakor hirdeti ki az ítéletet.

Furosa önvédelem. S. Molnár András bősörményi juhász belekötött Eperjesi Imre és Rác János legényekbe, akik elverték a görbe botját és úgy elverték, hogy hetekig feküdt meg az ágyat. Miután azonban behizonyult, hogy a juhászlegény csak kötölődzködött, az önvédelemről való mesét nem fogadta el a debreczeni törvényszék, hanem 2-2 havi fogházra és 10-10 korona pénzbírságra ítélte őket. Felebbeztek.

Feleség a férj ellen. Boros Pál debreczeni volt kereskedőt a felesége jelentette fel magánokirat-hamisításért, mert ez év február 15-én a felesége nevére irt adás-vételi szerződés alá a saját nevét is aláírta, pedig a 15.600 korona értékű ingatlanvétel pusztán a feleségé volt. Az enyhítő körülmények tekintetbe vételével Borost a debreczeni törvényszék magánokirat hamisításért 5 napi fogházra ítélte.

Bioskázó mesterlegény. Nagy István 19 éves szobafestő segéd megbicskázta a mult év január 11-én Faragó József borbély segédet, akinek sérülései 20 napon túl gyógyultak. A törvényszék 1 havi fogházra ítélte. Felebbezett.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

[Sevarecz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.]

Budapest, 1904. október 27.

Készárú üzlettel forgalom alig egy néhány 1000 mázsát tett.

Minden impulsos hiányában az üzlet ma csak csupa tapogatózás, semmi nemű határozott iránynyal nem bír.

A tegnapi zárlathoz képest pár fillérrel olcsóbban indult a határidőüzlet, az üzlet folyamán, hol alacsonyabb, hol magasabb árfolyamok jutottak felszínre. — A déli 10 K. 31 filléres zárlat után délután egészen elhanyhult az üzlet és 10 K. 23 fillér esett vissza az áprilisi buza.

Az üzlet zárlata fele azon hirre, hogy az angolok elzárták az orosz balti flotta útját és London 3 pennnyel magasabb árakat jelzett, nálunk is megszilárdult az üzlet és határidők következőleg zárlatnak:

októberi buza	10-33.—34
1905. áprilisi buza	10-33.—34
októberi rozs	7-97.—99
1905. áprilisi rozs	7-97.—99
októberi zab	7-24.—26
1905. áprilisi zab	7-24.—26
1905. májusi tengeri	7-44.—46
juliusi	—
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi repce	11-30.—40

Legujabb

Női ruhaszövetek
Blouse selymek
Flanellek, Velezek
raktarra érkeztek

Donogán és Somossy
Kunz József és Társa utódai céghez
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Párisi divat áruházban
Rózsa Ignátz
a M. K. főposta mellett.

**Tulhalmozott raktár miatt
olcsó árak.**

Téli leányka köpeny . 8 kor. feljebb.
Téli leányka Paletó . 10 „ „
Téli női Paletó . . . 12 „ „
Téli női színházi köpeny 30 „ „
Téli női díszített kalapok 5 „ „
Téli szőrme Boák . . . 3 „ „

**1500 darab gyermek ruha
mesés olcsón.**

Szőnyegek,
Csipke és gyapju függönyök
Ágy- és asztalterítők,
flaneltakarók, pokrócok
Viaszos vásznak
olcsó, szabott árakban
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI
cégnél
DEBRECZEN.

Előzetes költség nélkül!
4%-OS

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan és diszkrétan. — Bank- és magánadósságok konvertálása.

hankbizomány **BUDAPEST, VI. Dávid-utca**
15. sz. (Törvényszékiileg bejegyzett cég.)

PÉNZ!
kölcsön

a legrövidebb pár nap alatt a legkulánssabb feltételek mellett.

TISZTVISELŐKNEK

mint állami, megyei, városi és vasuti hivatalnokoknak, tanároknak, katonai tisztteknek és bármely alkalmazásban volt nyugdíjasnak 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre 7 százalékos kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell.)

KIMUTATÁS

ki mennyi kölcsönt kaphat:	
1800 kor. fizetéssel kaphat körülbelül	1500 kor.
2000 „ „ „ „ „ „	3000 „
2200 „ „ „ „ „ „	4000 „
2400 „ „ „ „ „ „	6000 „
2600 „ „ „ „ „ „	6500 „
2800 „ „ „ „ „ „	6800 „
3000 „ „ „ „ „ „	7000 „
4000 „ „ „ „ „ „	10000 „
5000 „ „ „ „ „ „	12000 „
6000 „ „ „ „ „ „	14000 „

Levélbeli megkeresésnél megírandó: **állás, fizetés, kitöltött szolgálati idő és kor.** Ilyen kölcsönöket 15-20 nap alatt folyosítottunk. Pontos cím: „**Földhitel Közv. vállalat**“ **BUDAPEST, VIII. Rákóczi-utca 2. szám.** **Törvényszékiileg bejegyzett cég.** Válaszbélyeg! Válaszbélyeg!

Nagy alkalmi ruhaszövet eladás!

A Goldstein és Gelberger csőd-tömeg egész ruhaszövet raktárát mintegy **15.000 métert** megvettünk és üzlethelyiségünkben (Piacz-utca, kistemplommal szemben) méterenként vagy végenként **minden elfogadható árban** elárusítjuk. 120 cm. széles divatkelme 1 méter 33 kr.

Wallerstein Fülöp Fiai
DEBRECZEN
Piacz-u. kistemplommal szemben.
Ritka alkalom!

Az 1895. évi Cairói s az 1896. évi Londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevél s arany éremmel kitüntetve s orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer

Reuma-szesz és Erő-Fluid

biztos s kiváló gyors hatása a test bármennemű csuszos bántalmái, u. m. **köszvény, csusz, reuma, ischiás, asthma,** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: **Török József** ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és **dr. Egger A.** ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyiszintén a főváros s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely 12. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.
Debreczenben: **Mihalovits Jenő, Dr. Rotschnek**
V. Emil, Tóth Béla és Szilcs Ferencz gyógyszerészeknél

PÉNZ

Meller Lajos és Társai

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Olcso régi téglá nagy mennyiségben eladó.
Piacz utca 61.

Énekórák. Egy énekművész, ki a debreczeni állandó színháznak fénykorában, annak első coloratur énekesnő tagja volt, s ki fővárosunkban is énekiskolát tartott jelenleg a tél folyamát Debreczenben tölti, több szabadórával rendelkezik és hajlandó mérsékelt díjazás mellett uriczaládok leányövendékeinek énekleckéket adni. Bővebb felvilágosítás nyerhető Széchenyi-utca 15 dik sz. a. lakásán, földszint 4. ajtó.

40 hold föld. a melyből 8 hold termő szőlő és gyümölcsös igen közel Debreczenhez, kitűnő homok talaj örök áron eladó. Czim a kiadóban.

Temetkezést a legolcsóbb és szép kivitelben teljesít a „Polgári” temetkezési intézet Csapó-u. 28.

Téli alma eltartani való, különböző finom fajokban kapható Honvéd-utca 16.

Kötszer felszerelés gyári előírás szerinti, megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó Simonffy-u. 15. sz. a.

Jó írásu egyén irodai munkákra jutányos áron vállalkozik. Czime a kiadóban.

Vasajtók építkezésből visszamaradt, olcsón eladó. Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Irodai alkalmazást keres egy jó családbeli 18 éves kisasszony. Szerény feltételek mellett is elvállalja az alkalmazást. Czim a kiadóhivatalban.

Okleveles óvónő állást keres tisztességes uri háznál, mint nevelőnő. A czime megtudható a kiadóhivatalban.

Birtok. Nagyobb tagosított birtok kerestetik 1905. év tavaszára fuzamosabb időre haszonbérbe. Megkeresések Lázár Károly nagybérlő Vajda Kamarás, u. p. Mócs intézők.

Előkelő iparos 100 korona óvadékkal pénzbeszedői állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Két szegény leány uri házhoz bonnenak ajánlkozik. Párisban a zárdában kitűnő nevelésben részesültek. Beszélnek magyar, francziául kitűnően és angolul keveset. Kicsi igényűek. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorlott tanítónő, ki a német és franczia nyelvből is kellő oktatást ad, növendékek tanítását elfogadja. Czim a kiadóhivatalban.

Vaskonyha, jókarban levő megvételre kerestetik. Csapó-utca 31. 5. ajtó balra.

Biztos napi keresethez juthatnak mindazok kik lapelárusítással foglalkozni akarnak. Jelentkezések a kiadóhivatalban.

Egy jó karban lévő szivattyu 50 koronáért 3 évi jótállással eladó. Simonffy utca 36.

Csinosan butorozott udvari szoba minden órában kiadó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Műszerész ki varrógép, kerékpár, villamos csengő munkákban teljes jártassággal bír, azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Kitűnő asztali bor

Györffy Aladár ur termése.

Ezerjő 30 kr.
Rizling 36 „
Rizling 4 éves 40 „

Kapható:

Merkli Ferencz

fűszer-, csemege- és bor kereskedésében
Füvészkert u 14
100 kilo vágott csertölgyfa 1 frt.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre
a legújabb

**Női divatkelmék,
Blouse selymek,**

remek kivitelű

mosó flanelek, velezek
SZABO LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

TÖRLESZTÉSES

PÉNZ!

kölcsön

FÖLDBIRTOKRA

a becsértéknek 70-80%-áig

3 $\frac{1}{2}$ és 4 százalékra.

A megkereső levelekhez csatolandó földbirtoknál a **kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat.**

Bélyeg- és illetékmentesen váltattatjuk át az eddigi drágább kamatu takarékpénztári kölcsönöket, törlesztéses kölcsönre.

Folyosítottunk továbbá

váltókölcsönt

5% kamatra.

Mindenféle kölcsönügyekben teljesen ingyen nyújtunk fölvilágosítást.

Pontos czim:

„Földhitel Közv. Vállalat”
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-utca 2. szám.
Törvénytörvényesen bejegyzett cég.

Nehezen gyógyuló

vagy folyton kiújuló **sebek** ellen egyedüli biztos szer egy növényből készült kivonatom. **Gyógyít minden fájdalom nélkül** bármilyen sebet, soha ki nem ujul utána a baj: **Titkos betegség ellen csakis ez segít. Egy üveg** eleget, ára 5 kor.

Készíti és levélczim: **Zenke Zoltán Szeged.**

A gázkandallóval való fűtés

a legszebb, legbiztosabb és legjobban szabályozható

nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel,

nem rontja a levegőt, disziti a lakást,

nem drágább a fatüzelésnél.

Berendezése megrendelhető a légszesz-gyárnál.

PÉNZ

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtok buda-pesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan $\frac{3}{4}$ értékéig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre **gyorsan és diszreton.**

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU

BUDAPEST, VI., Nagymező-u. 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

— Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.

Osztályosrajjegyek: $\frac{1}{4}$ (K 12.—, $\frac{1}{2}$ K 6.—, $\frac{1}{4}$ K 3.—, $\frac{1}{8}$ K 1.50

(Válaszbélyeg.)